

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2020/2021**

SLOVENIJA, VSE NAJBOLJŠE

**Marjan Rožanc: Ljubezen in Roman o knjigah
Drago Jančar: Galjot**

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA: _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

Ime in priimek tretjega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriteriji	Prvo ocenjevanje			Drugo ocenjevanje
	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	<i>Končno ocenjevanje</i> Tretji ocenjevalec
A Razumevanje – do 20 t				
Razmislek o času v zgodovinskih romanih in vplivu na končno usodo osrednjih junakov – do 6 t				
Opredelitev do trditve in utemeljitev – do 6 t				
Stališče glede trditve o Johanu Otu kot aktivnem junaku – do 2 t				
Utemeljitev z navezavo na izbrane motive – do 6 t				
SKUPAJ A				

Kriteriji	Prvo ocenjevanje			Drugo ocenjevanje
	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	<i>Končno ocenjevanje</i> Tretji ocenjevalec
B Uporaba književnega znanja – do 10 t				
Poznavanje izbranih besedil in dodatne literature – do 6 t				
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t				
SKUPAJ B				

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	<i>Končno ocenjevanje</i> Tretji ocenjevalec
Razmislek o lažji aktualizaciji Galjota, povezan z Avrelijevim citatom – do 6 t				
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t				
SKUPAJ C				

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	<i>Končno ocenjevanje</i> Tretji ocenjevalec
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t				
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t				
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t				
SKUPAJ Č				

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik državne komisije:

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2020/2021**

- 3. in 4. letnik – gimnazijski programi**
3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **s pomočjo citata razmisli o času v zgodovinskih romanih Ljubezen in Galjot ter o njegovem vplivu na končno usodo obeh junakov – do 6 t:**

Tekmovalec/-ka npr. piše o realnem zgodovinskem času v obeh romanih (druga svetovna vojna, čas 17. stoletja, čas verske vladavine, inkvizicij, sektaštva, čarovnic, okultizma, kuge ...), ki lahko služi le kot prisposoba sodobnega časa in sodobnega človeka, ko je posameznik samo orodje v kolesju svetovnega dogajanja, kar velja zlasti še za roman Galjot. Vprašanje posameznikove (ne)svobode je vprašanje katerega koli časa (tako preteklega, sedanjega kot prihodnjega).

Odraščanje med drugo svetovno vojno pripovedovalca v romanu Ljubezen zaznamuje z izgubo odprtosti otroške ljubezni, postane odrasel človek z izoblikovanimi idejami in s spoznanjem o izgubi odprtosti. Johan Ot, glavna oseba v romanu Galjot, pristane na galeji, na kateri preživi več let trpinčenja, ponižanja in razčlovečenja. Ko pa se uspe rešiti na kopno, izbruhne kuga. Dokončna usoda junaka je prepuščena bralčevi domišljiji. Sklepamo lahko, da je umrl. A. Inkret v spremni besedi zapiše, da gre pri tej smrti za »neizbežni, poniževalni, bedni konec«, za smrt, ki nima nobene višje vrednosti ...

Za jasno, smiselno in poglobljeno razlago, ki se navezuje na Avrelijev citat, prejme največ **6 točk**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- **se kritično opredeli do trditve v priloženem zapisu in svoje mnenje utemelji – do 6 t:**

S posameznimi trditvami se lahko strinja ali pa ne, pomembno je, da svojo odločitev utemelji.

Primeri opredelitev: Trditev o snovi romana (1. odstavek), npr.: Strinjam se z zapisom, da je roman je vsebinsko prenatrpan, to se kaže v oteženem razumevanje zgodbe. Odpira veliko tem (npr. razmerje med posameznikom in zgodovino, čarovniške procese in katoliško inkvizicijo ...), ki pa niso izpeljane do konca.

Trditev o glavnem junaku (2. odstavek), npr.: Nenavadno se mi zdi, da je Jančar za svoj zgodovinski roman izbral nemškega junaka, s katerim se težko identificira Slovenec. Namesto tega bi pričakoval v glavni vlogi pravega Slovenca. / Ne strinjam se s trditvijo, da je to roman ne-jev, vsaj kar se tiče ne-izpeljanega zaključka. Očitno je namreč, da je Johan na koncu umrl.

Trditev o slogu romana (3. odstavek), npr.: Strinjam se z zapisanim razmišljanjem o zahtevnosti besedila. Tudi sama sem težko brala besedilo zaradi zastarelih besed in nenavadne skladnje.

Za vsako jasno in smiselno opredelitev, ki je ustrezno utemeljena, prejme največ po **2 točki**, skupaj **6 točk**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Z največjim številom točk ovrednotimo tudi kritično opredelitev do ene same trditve, ki pa je dovolj poglobljena in zaokrožena.

- **izrazi stališče glede trditve o Johanu Otu kot aktivnem junaku – do 2 t:**

Pričakujemo nestrinjanje s trditvijo, da je Johan Ot aktiven junak, saj je nenehno na begu, njegova dejanja niso revolucionarna ...

Kandidat lahko izrazi tudi strinjanje s trditvijo in jo ustrezno pojasni.

Za smiselno in jasno izraženo stališče prejme največ **2 točki**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- **v svojem mnenju se navezuje na naslednje motive: Štajerska Karolina/inkvizicija, Adamovo delovanje, galeja in kuga – do 6 t:**

Npr. neznan popotnik, za katerega se postopoma razkrije, da je Johan Ot, ki prihaja z Nemškega, se znajde na Štajerskem, kjer velja zakon, imenovan Štajerska Karolina. Kot tujec je množici ves čas sumljiv, tako pade v roke inkviziciji, grmade se reši s pomočjo štihtarjev, nato se priključi skupini trgovcev, ki pijejo v krčmi, med njimi je še posebej glasen Ivan Adam, upornik, revolucionar, pisec pamfletov, alternativec, sicer neizdelan lik, ki precej pijančuje, se predaja telesnim užitkom, v nekem trenutku je mrk, hodi okrog s podočnjaki, za nekaj časa celo izgine, v nadaljevanju bežita kar oba. Potem se je Ot znašel med zapahi, obsojen je bil na dosmrtno galejo, ki je bila po njegovem mnenju peklensko stičišče hudodelcev. Na galeji je doživljal trpljenje, mučenje drug drugega, razčlovečenje. Zaradi silne volje do življenja in vztrajanja preživi, a se mora soočiti z novo nevarnostjo, tokrat z uničujočo boleznijo, imenovano kuga. Z obolelim mladeničem pobegneta z ladje, mladenič umre, o usodi Johana Ota pa lahko ugibamo.

Za smiselno, jasno in poglobljeno razlago izbranih motivov, s katerimi utemeljuje svoje stališče, prejme največ **6 točk**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **pozna predpisana besedila in okoliščine – do 6 t:**

Iz zapisa je razvidno, da pozna vsebino predpisanih besedil, literarnozgodovinske okoliščine, življenje obeh avtorjev.

Za poznavanje in razumevanje obeh besedil ter okoliščin prejme največ **6 točk**. Če se v spisu pojavijo napake zaradi nepoznavanja vsebine, oseb, dogajalnega kraja, časa ipd., se odšteje ustrezno število točk.

- **uporablja ustrezne literarnovedne pojme – do 4 t:**

V spisu uporablja ustrezne in smiselne literarnoteoretske pojme (npr. biografski roman, roman o odraščanju, modernistični roman, zgodovinski in pikareskni roman, motivi, ideja, metafora ...) in literarnozgodovinske pojme (npr. slovenska književnost v drugi polovici 20. stoletja).

Za ustrezno uporabo literarnoteoretskih in literarnozgodovinskih pojmov prejme največ **4 točke**, zaradi nepoznavanja omenjenih pojmov se odšteje ustrezno število točk.

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **razmisli o tem, ali je roman Galjot lažje aktualizirati kot roman Ljubezen, in svoje razmišljanje poveže z izhodiščnim Avrelijevim citatom – do 6 t:**

Pričakujemo tako strinjanje kot nestrinjanje s trditvijo, ki jo utemelji in poveže z izhodiščnim citatom.

Za jasno in smiselno razlago, ki je ustrezno utemeljena, prejme največ **6 točk**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 4 t**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z zanimivim, s prepričljivim in z izvirnim pristopom do interpretacije problema, ki se razlikuje od večine preostalih spisov, npr. argumentirano zagovarja drugačno stališče od pričakovanega.

Za izvirno pisanje prejme največ **4 točke**.

Č Jezikovna pravilnost in zgradba besedila – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost svojega spisa dobi največ 7 točk, od tega največ 4 za jezikovno pravilnost in največ 3 za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 3 t – za slogovno brezhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 2 t – za slogovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ 3 točke:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko

Sestavili: Marjana Jus, Valentina Kobal, Vladimir Pirc

Članicam in članom državnih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.